

До молодих кукурудзководів і механізаторів, до всіх юнаків і дівчат Радянської України

Дорогі друзі!
Юнаки і дівчата України!
З винятковою увагою, з радістю і гордістю перечитуємо ми сьогодні виданий політичний і теоретичний марксистсько-ленінський документ нашої епохи — проект Програми Комуністичної партії Радянського Союзу, який узагальнює практику будівництва соціалізму і, виражаючи колективну думку партії, визначає головні завдання і основні етапи комуністичного будівництва.

Комсомольці і молодь нашої республіки, як і весь радянський народ, відповідають на цей програмний документ додатковим виробництвом мільйонів тонн чадуни і сталі, молока і м'яса та інших виробів народного господарства, необхідних для піднесення добробуту радянських людей, для зміцнення могутності і обороноздатності любимої Вітчизни. XXII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу присвятив безприкладний в історії людства космічний політ на кораблі-супутнику «Восток-2» вихованець Ленінського комсомолу, комуніст Герман Степанович ТИТОВ.

У ці знаменні дні Центральний Комітет ЛКСМ України вирішив звернутись до вас, дорогі друзі, з найважливіших питань роботи молоді на вирішальному етапі сільськогосподарського виробництва, висловити свої пропозиції і поради.

Кожний з вас бачить, скільки сил, енергії докладають радянські люди, щоб успішно виконати семирічний план. За два з половиною роки випущено промислової продукції на 15 млрд крб. Більше, ніж намічалось за цей період. У сільському господарстві, за попередніми даними, збір і закупки сільськогосподарських продуктів будуть такими, яких не було за всі роки існування Радянської влади.

Особливо багатим обіцяє бути в цьому році урожай кукурудзи. На Україні в колгоспах і радгоспах її посіви становлять близько семи мільйонів гектарів. І щоб вчасно зібрати і повністю засипати державні засіки добрим зерном, треба з максимальним напруженням сил попрацювати зараз усім молодим кукурудзводам і механізаторам республіки. Адже партія довірила комсомольцям та молоді України вирощувати кукурудзу на площі 3 млн. гектарів, з яких на кожному з 1,2 млн. га необхідно зібрати не менше 50 ц зерна качанистої.

Микита Сергійович Хрущов, виступаючи по радіо і телебаченню 7 серпня 1961 року, дав високу оцінку роботі комуністів і комсомольців, усіх трудівників села нашої республіки по вирощуванню високих урожаїв кукурудзи: «Грудняці України, її комуністи і комсомольці проявили справжній героїзм, уміли добре організувати справу і добитись великих успіхів». Ця висока оцінка зобов'язує нас трудитись ще більш самовіддано і натхненно, щоб з честю додержати слова, даного рідній партії, народові.

У своєму виступі Микита Сергійович підкреслив: «Головне завдання тепер у сільському господарстві — своєчасно, добре і без втрат зібрати весь вирощений урожай і зберегти його».

Слова М. С. Хрущова ми сприймаємо як бойове завдання, як наказ партії Ленінському комсомолу.

Дорогі товариші!
Зараз настав найвідповідальніший період у боротьбі за виконання соціалістичних зобов'язань в сільському господарстві. У колгоспах і радгоспах повсюдно йде боротьба за створення достатку кормів для громадського тваринництва. Мині небагато часу, і розпочнуться «другі жнива» — масове збирання кукурудзи на зерно. Наші зусилля, увага й думки повинні бути зосереджені в цей час на одному: якнайкраще підготуватись до збирання вирощеного врожаю качанистої.

Добрі господарі дбають про це завчасно.

Молоді механізатори Нікопольського району, Дніпропетровської області, зразково готують до других жнив усю сільськогосподарську техніку. Зібрати кожним комбайном 70—90 гектарів кукурудзи на зерно — таке конкретне зобов'язання молодих механізаторів на честь XXII з'їзду КПРС.

Члени комсомольсько-молодіжних ланок і агрегатів, комсомольці і молодь,

піонери і школярі Полтавщини оголосили масовий похід за те, щоб весь вирощений урожай качанистої засипати у колгоспні засіки. Повсюдно при райкомах, комітетах комсомолу створюються інспекторські групи, комсомольські патрулі, пости по охороні та збереженню врожаю кукурудзи. Проводиться оборування комсомольських площ, встановлюються сторожові вишки, єдині місця входу, виходу на ділянках.

У Чернігівській, Сумській, Львівській областях для кожної комсомольсько-молодіжної ланки, агрегату розробляється графік збирання кукурудзи на зерно і силос у найбільш стислі строки.

Суворий облік врожаю — надійний засіб втрат. І це добре розуміють комсомольці Кіровоградської, Тернопільської і Чернівецької областей, які вирішили добитись, щоб кожний кілограм кукурудзи пройшов через ваги і був оприбуткований.

Комсомольські організації підприємств, установ, навчальних закладів Запорізької області вирішили широко використати таку форму залучення комсомольців і молоді до збирання кукурудзи, як молодіжні трудові табори. У містах Харківської, Київської областей створюються ударні молодіжні загони й бригади, які надають допомогу селу в ремонті техніки, будівництві сушарок, візьмуть участь у збиранні кукурудзи.

Творчі пошуки комсомольських організацій республіки спрямовані на виявлення додаткових резервів, на високопродуктивне використання сільськогосподарської техніки і робочої сили на збиранні врожаю кукурудзи.

Дорогі друзі!
Зібрати і зберегти кожний качан, кожну стеблину кукурудзи — наш чесний обов'язок, наше бойове комсомольське завдання!

Треба в найближчий час повністю укомплектувати збиральні агрегати досвідченими молодими механізаторами, організувати їх навчання в школах передового досвіду і на семінарських заняттях, створити комсомольсько-молодіжні екіпажі по обслуговуванню транспорту, підготувати кваліфікованих обліковців.

Правильна організація праці — запорука успішного проведення збирання врожаю. Перш за все — чіткий, продуманий план. У ньому слід передбачити все: обсяг робіт і строки виконання, правильну розстановку молоді на виробничих місцях, повне використання збиральної техніки і транспорту, вміле здійснення системи контролю, зокрема обліку, широке залучення всієї молоді міста й села до збирання врожаю.

Необхідно добитись, щоб кожна ланка, кожний агрегат мали свій детальний графік робіт і суворо дотримувались його.

Від вас, молоді ланкові, члени комсомольсько-молодіжних ланок, у першу чергу залежить якість збирання та облік вирощеного врожаю. До кожного

Центральний Комітет Ленінської Комуністичної Спілки Молоді України.

Рейд-перевірка повної готовності до збирання, приймання і зберігання зернової кукурудзи

У ПРИМІЩЕННІ артілі «40-річчя Жовтня» всі милувалися вагомим початком кукурудзи.

— Справді королівський вигляд має, — зауважив хтось із механізаторів, які зібрані на засідання правління.

— Не менше чотирьохсот грамів затиє, — підхвалював заступник голови колгоспу П. Шкуренко. — А поки те збирання, качаниста ще вагомішою стане...

«Покі те збирання...». Нас насторожив такий оптимізм П. Шкуренка. Кукурудза на 1.360 гектарах справді чудова. Стеблеста, качаниста, вона незабаром покличе механізаторів на поля. Якою ж технікою будуть її збирати в артілі, де зберігатимуть?

В колгоспі чотири кукурудзозбиральні комбайни, три силосних агрегати «СК-2,6». Агроном артілі т. Непокригий, як і заступник голови правління т. Шку-

Рік видання V № 99 (450). Неділя, 20 серпня 1961 р. Ціна 2 коп.

юнака і дівчини, що працюватимуть на збиранні, необхідно довести щоденні, щоденні завдання. Пам'ятайте: конкретність у роботі, суворий контроль і облік, гласність і дійовість соціалістичного змагання — головне на збиранні врожаю.

Центральний Комітет комсомолу України звертається до вас, молоді механізатори: боріться за те, щоб кожний молодіжний агрегат працював у дві зміни, широко впроваджуйте групову роботу комбайнів на збиранні кукурудзи, зробіть необхідні вдосконалення, переобладнайте машини й агрегати для кращого їх використання, широко застосуйте підвищені швидкості!

Успіх збирання кукурудзи залежатиме від того, наскільки досвід передовиків стане надбанням усіх молодих кукурудзководів, трактористів і комбайнерів. У поході за велику кукурудзу хай кожен молодий трудівник рівняється на світло «маяків»!

Молоді водії, члени комсомольсько-молодіжних екіпажів! Ваш обов'язок — забезпечити безперебійну роботу транспорту, не допустити втрат зерна і зеленої маси під час перевезення!

Центральний Комітет комсомолу закликає молодих робітників шефствуючих підприємств, службовців, студентів вузів та інших навчальних закладів подати практичну допомогу молоді колгоспів і радгоспів республіки у підготовці техніки, в будівництві сушарок та кукурудзосховищ і особливу увагу в проведенні збирання кукурудзи в стислі строки.

Взяти найактивнішу участь у закладанні 100 млн. тонн силосу — таке почесне, невідкладне завдання сільських юнаків і дівчат республіки. Для цього необхідно організувати цілодобову роботу молодіжних ланок, бригад, широко застосувати наземне силосування, вдосталь закласти якісного силосу для громадського тваринництва.

Успішному проведенню збиральних робіт повинні сприяти створення необхідних побутових умов, організація культурного обслуговування молоді безпосередньо в полі, засоби наочної агітації.

Якщо кожний юнак і дівчина проймається відповідальністю за долю врожаю, свідомістю громадського обов'язку, наша республіка одержить у цьому році небувалий урожай «короліві полів».

Вчасно і без втрат зібрати, повністю зберегти вирощений урожай кукурудзи — це наше конкретне бойове завдання, це атестат на зрілість всіх комсомольських організацій, комсомольців і молоді України.

Дорогі друзі!
Всі сили, всю енергію — успішному збиранню врожаю кукурудзи!

Ширше розгортайте соціалістичне змагання на честь XXII з'їзду КПРС і XXII з'їзду КП України!

Зустрінемо партійні з'їзди гідними трудовими подарунками, по-комуністичному!

Качани стають вагомими

СПРАВЖНЄ свято було у нас восени минулого року, коли була зібрана кукурудза з нашої ділянки і зроблені остаточні підрахунки. 70 центнерів качанистої вивів кожен з 30 гектарів! Старанна праця принесла чудові плоди.

З новим припливом енергії взялися дівчата моєї ланки за вирощування чудесниці в нинішньому році. Минулорічний успіх окрилив нас, і ми вирішили боротись за 100-центнерний урожай зерна кукурудзи з гектара.

Грунт добре підготували до сівби — вдосталь удобрили, прокультивували в двох напрямках. Трактористи Григорій Грузін і Феодосій Гержаван та сільник Петро Кваша високоякісно провели сівбу зерном сорту «ВІР-42» на всіх 30 гектарах. Квадрати вишили на славу. На догляд за посівами хлопці теж довели, що вони неабиякі майстри своєї справи.

А ми, члени ланки, не шкодували вже ні сил, ні часу, ні вміння, щоб по-господарському доглянути нашу чудесницю, оточили її необхідними турботами. Двічі пропалили її, акуратно прорвали — по 1—2 рослини в гнізді залишили, пропасинкували. І важко сказати навіть, хто краще працював з 10 членів ланки: Марія Цуркан чи Іра Ніколієва, Ліда Журкіна чи Рая Кваша, Євдокія Цуркан чи Ліда Зайцева.

Дивимось ми тепер на свою плантацію і намілюватися не можемо — кукурудза висока, стеблеста, буйнолиста, качани вигомні. А коли трохи наперед в думках своїх поринаємо, сумувати доводиться. Наша комсомольська організація, яку очолює агроном Микола Пашолок, погано турбується про підготовку до збирання кукурудзи. Щось нічого не чути про те, як вона допоможе членам ланки зібрати високий урожай. Не створено дійового комсомольського дозору за збереженням кукурудзи в полі, який би вів боротьбу з розкрадачами колгоспної власності. А про ці справи треба подбати вже сьогодні.

К. ЗАЙЦЕВА,
ланкова колгоспу імені Держинського Новомиргородського району.

І. Кандибору. Хто знає, чи встигне комбайнер підготувати вузли машини до початку збирання.

Робочим планом артілі передбачено зібрати кукурудзу за 53 дні. Якщо ж будуть ще переобладнані силосні і зернові агрегати, строки збирання скоротяться наполовину.

Переобладнувати зернові машини в артілі ще й не думали. В цьому чимала доля вини і районного відділу «Сільгосптехніки». Спеціалісти майстерень РТС дуже вже повільно виготовляють необхідні пристрої для переобладнання комбайнів.

Трохи кращі справи в колгоспі з підготовкою до збирання качанистої. Тут ще з минулого року стоїть одна сапетка на 350 тонн. Інші дві ще не зібрані.

Колгосп «40-річчя Жовтня» непогано справився із збиранням колосових. Цьому чимало сприяла додаткова оплата, встановлена механізаторам і водіям автотранспорту. Збирання кукурудзи не менш відповідальна справа. То чому ж в артілі досі не доведені до комбайнерів і трактористів норми розцінок, система додаткової оплати, не розкріплені площі за кожним механізатором? Трактористам не відомо, які комбайни будуть вони обслуговувати в період збирання цінної зернофуражної культури.

Рейдова бригада: М. ЗОСІМОВ — помічник бригадира тракторної бригади № 1, І. КУМΠΑН — обліковець тракторної бригади № 4, В. ЦВЯХ — працівник райредакції, О. ЧЕРНЕЦЬКИЙ — спецкор «Молодого комунара», Компанієвський район.

ЧЕКАЮТЬ З МОРЯ ПОГОДИ

ренко, запевняє, що всі машини майже готові до збирання. Насправді ж відремонтований, та й то не зовсім, комбайн «КУ-2», який закріплений за І. Скірдою. Невистає лише однієї «дрібниці»: планок до транспортера.

— Буде дерево — будуть і планки, — спокійно заявив агроном. — А зараз де ми їх візьмемо?..

Виходить, що керівники артілі чекають, доки необхідний матеріал для ремонту збиральних агрегатів приїде в майстерні колгоспу «по шумочу велінню».

Гірка доля спіткала інші кукурудзозбиральні комбайни. Машину Аникієнка довгий час ремонтують в Лозоватській майстерні районного відділення «Сільгосптехніки». А ось «КУ-2» з тракторної бригади В. Стецюка зовсім стояв без господаря. Лише днями його вручили

ВІДВАЖНА ГАННА

До зльоту-зустрічі перших комсомольців Кіровоградщини

На знімку: члени бюро комсомольської організації заводу «Червона зірка» тт. КОЧЕТОВ, РУЛЬОВ, БЕЛЯЄВ, РОТГАЙЗЕР, СТЕЛЯНКІН (1923 рік).

До ГЛОДОС залишалося кілька кілометрів, коли позаду почувся глибокий окрик: «Стій! Руки вгору!». Ганна зупинилась, повільно обернувшись. Так і є — бандити. Становище було складним, порятунку марно чекати. Проймаючи думка: «Це все. Інструктора, Елисаветградського повіткому навряд чи випустять за лан». І все ж твердо заявила: — Негайно відпустить мене. Щоб не довелось потім шкодувати.

— Тебе, комуністко, живою закопаємо в лісі, — просичав один з бандитів і штовхнув Ганну гвинтівкою в напрямі до лісу... Та не останньою то була подорож Ганни Данилівни Демченко. Її виручили тоді товариші. І пройшла вона великий життєвий шлях від

швачки до підполковника, від комсомолки до військового політпрацівника. Народилась Ганна Данилівна в 1898 році в м. Бобринці в сім'ї робітника-революціонера. До Жовтневої революції працювала швачкою в Новоукраїнці, була медсестрою. Вже тоді поринула у підпільну роботу. Після встановлення Радянської влади на Україні активно включилась в громадську роботу. В 1919 році її прийняли в партію більшовиків. В цей період Ганна працює інструктором волосного комітету партії.

Під час денікінщини — вона в підпіллі, в партизанських загонах. Після звільнення території обирається

старшим інструктором по марксистсько-ленінській освіті в один із підмосковних гарнізонних Будинків офіцерів. Прослуживши в Радянській Армії більше 25 років, Ганна Данилівна пішла в 1954 році в запас. Але й тоді вона не збиралася відпочивати, знову починає в громадську роботу. Трагічний випадок в 1953 році обірвав життя ветерана Кіровоградського комсомолу.

Так, славне життя протікала наша сестра. Товариші по комсомолу, по партійній роботі завжди говорили про неї як про відважну, віддану справі партійну людину. Ганна Данилівна

Читачі відповідають В. Полонському

Щоб доручення зацікавлювали...

Я УВАЖНО сліdkую за тими листами, які публікуються в газеті «Молодий комунар» у відповідь на кореспонденцію В. Полонського, надруковану в номері за 27 січня. Дійсно, питання, як саме зацікавлювати юнаків і дівчат громадською роботою, дуже важливе і складне. Воно хвилює кожного комсомольського активіста. Листи-відповіді мають для нас інтерес в першу чергу з точки зору запозичення досвіду виховної роботи. Адже кожний наведений автограф приклад, кожний описаний ними випадок в значній мірі позачальний.

Хотілося б і собі поділитися деякими міркуваннями з приводу порушених питань, зіслатися при цьому на приклади з нашої великої комсомольської організації.

Немало говорено про виховну роль комсомольського доручення. Дійсно, коли член ВЛКСМ не має жодного постійного доручення і не одержує час від часу тимчасових доручень, то він тим самим нерідко перетворюється в пасивну «одиночку»: на обліку стоїть, а громадської користі від нього майже ніякої. Зрештою, і про своє високе звання комсомольця він починає забувати. Внески сплачує несвоєчасно, «забуває» про них. Як вести себе на комсомольських зборах ця молода людина? Слідити мовчки, байдуже, або до кінця дочекатись. Юнакові чи дівчині просто не цікаво все це, його не можуть хвилювати справи, у здійсненні яких він не брав участі.

Знайшли дівчатам справу до душі

ТА ОСЬ секретар комсомольської організації вирішив дати комсомольцю доручення. Важливо його підібрати вдало, враховуючи інтереси людини. А для цього слід добре знати думки і прагнення кожного, бути для всіх щирим і правдивим другом. Треба, щоб доручення було корисним як для колективу, так і для самого комсомольця, розширювало його кругозір та інтереси. Посильне доручення зміцнює віру в свої сили, дає змогу відчувати, що ти потрібний колективу.

Наведу такий приклад. Ні для кого з нас не було секретом, що Люба Мазуренко, Неля Мазурки і Валя Водяник захоплюються читанням літератури. Їх найчастіше бачили в бібліотеках і читальнях. А коли наставав день зарплати, кожна з подруг після зміни обов'язково навідувалась до книжкового магазину — взяти про новинки, придбати щось. А от в громадській роботі дівчата не брали активної участі. Все якось трохи осторонь стояли.

— Кому доручити розповсюдження літератури на фабриці? — поставила якесь питання секретар комітету комсомолу.

— Та кому ж? Нашим книголюбам, — озвалась котрася з дівчат. — Нелі Мазурки, наприклад...

— Любі можна також, — додав хтось. — Ну і Валі... Так і вирішили. Трійка енергійно взялася за улюб-

лену справу. Тепер їх ще частіше бачать у книжковому магазині № 9. Продавці зустрічають діечат завжди привітно. На фабриці для літератури є шафки, в яких ніщо не припадає пилком. Починється обідня перерва, і книгоноші обступають подруги.

— Любо, що новенького на полиці? — Валю, можна, а що візьму? А про що тут йдеться, ти читала вже?

Задоволені всі троє. Якось більше в них стало близьких подруг. Більше їм тем для розмов. Дівчата загорілися громадською роботою, все вишукують, як би краще виконати доручення. Зараз готують, наприклад, книжкову лотерею.

Тамарі „не повірили“

А БУВАЄ І ТАК, що людина не вірить у свої сили і опускає руки там, де треба енергійніше взятися за справу. Безумовно, саме в такі моменти найбільше потрібна дружня порада, ділова допомога. У нас трапилося подібне в першому цеху. Комсомольці обрали своїм вожаком Тамару Сторожук, а та заявила при затвердженні на засіданні фабричного комітету комсомолу, що не справиться з своїми обов'язками.

— Не зумію, і все. Організаторських здібностей у мене немає...

Дуже добре, що члени комітету «не повірили» тоді Тамарі, не порушили питання про перевибори. Після того не раз підказували їй, що і як робити, підтримували в кожній справі. Виявилось, що наша подруга і організаторські здібності має, і до комсомолок вмів «ключ підібрати», бо поважає людей, щира з ними. А тепер вона — кращий секретар цехової організації, вимогливий і чуйний товариш.

Інший приклад. Нелю Шевченко обрали комсоргом групи. Було це три роки тому. Пригадую, як хвилювалась дівчина, боялась, що «не зуміє». Дехто з комсомольців заперечував:

— Вона ж тихенька дуже, несмілива. Наче й пасивна...

І все ж більшість підняла руки «за». Неля поступово ввійшла в курс справ, вболівати за колектив і за справи почала, стала вимогливою до себе й до подруг.

Неля зросла як громадський активіст. Вона обрана членом комітету комсомолу фабрики. І по роботі піднялася на вищий шабель: була швеєю, а тепер — контролер ВТК в костюмному цеху. Придивляється до кожної дрібниці, щоб потім покупці не нарікали на швейників. Коли майстер цеху відсутня — чи то у відпустку йде, чи, бува, захворіє, Неля виконує її обов'язки.

Але хто, як не сам комсомолец, знає краще, що йому до душі. Кожний повинен сам собі знаходити роботу, висловлювати свої наміри секретарю комсомольської організації. Це й буде справжнім виявленням ініціативи. А то буває, на зборах хтось подасть хорошу думку, внесе пропозицію, а як тільки зайде мова про те, хто її здійснюватиме, сам... в куці: «Я не можу».

Виявляється, і вчитись цікаво

ІЩЕ ОДНЕ питання. Зацікавлювати, власне, можна не тільки шляхом участі в громадській роботі. Однею з кровних справ комсомолу є загальна освіта юнаків і дівчат. Адже не повинно бути жодного комсомольця без середньої освіти. А хіба цей лозунг проведеш в життя в порядку наказу?

Надя Чубукова у свій час часто пропускала заняття, і їй, як це трапляється дуже часто, важко давалися науки в 9 класі, вечірньої школи. Сісти б за підручник, повторити за 8-й. Але нелегко знайти час «вечірнюку». Дівчина опустила руки, про школу хоч і не гадала. Та все ж їй «нагадали» на засіданні цехового комсомольського бюро. Подружньою допомогою у навчанні. Коли справи у Наді пішли на краще, самій стало цікавіше, з'явився інтерес до школи. Закінчила учбовий рік непогано, без «трійок». Так виконала вона своє, індивідуальне комсомольське доручення.

Так, доручення має велике виховне значення, воно згуртовує комсомольську організацію, залучає до активної діяльності кожного члена ВЛКСМ, розвиває інтерес до громадської роботи.

Н. БУЛАВІНА,

заступник секретаря комітету комсомолу Кіровоградської швейної фабрики.

секретарем парткому в Новоукраїнці.

З 1922 — роки напруженого навчання на робітфаці і одночасно бурхливої громадської роботи. В 1928 році почала працювати в Політуправлінні Робітничо-Селянської Червоної Армії на посаді завідувачої парткабінетом, інструктором.

Під час Великої Вітчизняної війни Ганна Данилівна — політпрацівник у Військово-Повітряних Силах. Вона надихала на бойові подвиги льотчиків авіації дальньої дії, які несли смертоносні вантажі на військові угруповання гітлерівців під Вудапештом, Бухарестом, Хельсінкі.

Ворог все далі відкочувався на захід, Майор Г. Демченко направляєтсья

на любила життя, завжди енергійно бралася за будь-яку доручену їй справу і домагалася успіху. Вона не знала слів: «не можу».

Уряд високо оцінив самовіддану працю комуністки. Три ордени, в тому числі орден Леніна, сім медалей прикрашали груди жінки-офіцера.

Радянська влада дала їй змогу порвати з нужденним життям, відчути себе людиною — борцем за світлі ідеали людства. І Ганна Данилівна віддала все своє життя справі зміцнення Радянської влади, справі партії більшовиків.

І. ДЕМЧЕНКО,

підполковник у відставці, член КПРС з 1917 року.

Звіти і вибори в комсомолі

Чи потрібні були такі збори?

ЯКЩО зібралась молодь, Анастолій Харитоненко, секретар комсомольської організації райвиконкому, сказав:

— Так ось: сьогодні у нас — звітні-виборні збори. Для багатьох таке повідомлення було несподіванкою: адже оголошення попередні ніхто й у вічі не бачив. Збори вирішено було провести на швидку, щоб встигнути закінчити їх до початку кіносеансу.

А. Харитоненко відвітував буквально за декілька хвилин. Та й чи багато часу потрібно на це, коли не робити аналізу роботи комітету, не підводити підсумків за звітний період? Звичайно, на таку «доповідь» дебати не розгорнуться. А оскільки бажаних висловити не було, вирішили заслухати членів комітету.

— Якщо не помиляюсь, я відповідала за культурно-масову роботу, — розпочала свій виступ член комітету тов. Гамлава.

Як же велась ця робота, розповісти вона не змогла. Член комітету Ратса Брехушенко соломливо обходить у своєму виступі той прикрий факт, що дехто з комсомольців по 3—4 місяці не сплачує внесків, хоч їй було доручено навести порядок у сплаті внесків.

Далі по декілька загальних фраз говорили виступаючі тт. Павленко, Россамаха, Загиняко. Після цього — вибори. Комітет знову обрано у старому складі. Не зрозуміло, за які такі заслуги?

Едище, чим можуть похвалитись члени первинної організації, — це десятьма секретарями кукурудзи. Качаніста тут зріє на славу. Але чим ще відзначилась протягом цілого року найбільша в райцентрі організація? В Новгородці не все гаразд з відпочинком молоді, а організація, в яку входять молоді працівники Будинку культури, райбібліотеки, райфінвідділу та інших установ, не проводить вечорів відпочинку, літературних диспутів, фактично розпасає і гурток комсомольської політосвіти.

Про це з усією принциповістю потрібно було поговорити на зборах, засудити млявість, інертність комітету. А якщо збори проводились лише для того, щоб поставити «галочку» для райкому, то чи потрібні були такі збори взагалі?

В. ПРОЦЕНКО,

позаштатний кореспондент «Молодого комунаря».

Титови в гостях у Гагаріних

СМОЛЕНСЬК, 17 серпня. (ТАРС). Сім'я Гагаріних приймала вчора у себе вдома в Гжатську дорогих гостей — батьків космонавта Германа Титова. Це була хвилююча зустріч батьків і матерів, які виростили чудових синів, що прославили Батьківщину безсмертними подвигами.

Небесними братами назвав М. С. Хрущов Ю. Гагаріна і Г. Титова. Як близькі родичі зустрілись і їх рідні: Олексій Іванович і Ганна Тимофіївна Гагаріни з Степаном Павловичем і Олександром Михайловичем Титовими. За столом зібрались рідні і друзі сім'ї першого в світі космонав-

та, зав'язалась дружня розмова.

Гагаріни показали гостям свій будинок, сад, розповіли про історію стародавнього міста Гжатська, пройшлися з ними по його вулицях. Сьогодні, виїжджаючи з Гжатська, Титови запросили Гагаріних до себе в гості, в Алтайський край.

Напередодні в Гжатську побував перший в світі космонавт майор Ю. О. Гагарін. Він виступив на підприємствах, виїздив у колгосп імені Радішева. У колгоспному парку космонавт зустрівся з своїми земляками. В задушевній розмові він розповів їм про політ у космос на кораблі «Восток-1», про поїздки в країни Європи та Америки, звідки він недавно повернувся.

Хіба ж так ставляться до навчання молоді?

НА Кіровоградських цегельних заводах № 1 і № 3 працює понад 80 чоловік віком до 35 років. Вони не мають середньої освіти. Здавалося б, керівники цих підприємств повинні в першу чергу потурбуватися про подальше навчання робітників. Та замість турботи тут панує цілковита байдужість. І ось її наслідки.

Торік ряд товаришів: Віктор Борощенко, Євген Кравченко, Раїса Медведєва, Галля Іщенко та інші ще задовго до кінця навчального року залишили навчання. Неодноразові сигнали вчителів школи робітничої молоді № 6 на заводі залишилися марними. Директор Кіровоградського заводоуправління цегельних заводів т. Хейсон, начальник заводу № 3 т. Прилуцький, секретар комсомольської організації заводоуправління т. Мусієнко робили вигляд, що їх це не стосується, або ж іноді для форми обмежувалися мимолітною бесідою з одним із «вечірників».

Питання підвищення загальноосвітнього рівня робітників не ставилися на зборах в змінах, цехах, не знайшли відображення в

стінній пресі, хоч вчителі школи № 6, часто відвідуючи заводи, подавали дописи до стіннівок. Більше того, з вини голови завкому заводоуправління т. Мільмана був зірваний випускний вечір, який колектив школи вирішив провести безпосередньо на підприємстві.

Адміністрація цегельних заводів та їх громадські організації зовсім не допомагають учителям в залученні до школи молоді на новий навчальний рік. Та й не лише до школи. Адже на самому виробництві можна було б організувати один-два змішаних класи.

Можна б, якби не виходило як у тій приказці «Іван кивав на Петра». Тов. Хейсон посилає представників школи до т. Мільмана, т. Мільман, в свою чергу — до т. Мусієнка і т. д.

Таке байдуже ставлення до навчання молоді тим більше обурливе в даний час, коли партія в проєкті своєї Програми ставить чітке і ясне завдання: протягом найближчого двадцятиріччя здійснити обов'язкову середню загальну освіту.

З. АДАС,
вчитель середньої школи робітничої молоді № 6.

ІМЕНА ГЕРОІВ СТАЛИ ВІДОМИМИ

БАГАТЬОХ наших читачів схвилював лист В. Копейкіна з с. Добровеличківки, опублікований в номері нашої газети за 21 травня ц. р. В листі йшлося про те, що на початку вересня 1941 року в с. Мар'ївці Добровеличківського району впад підбитий ворожими зенітками радянський бомбардувальник. Останки загинув членів екіпажу були поховані тут же, в селі, а в цьому році перенесені в районцентр. «Хто вони, ці льотчики? — запитував автор листа. — Хотілося б повідомити батькам, де поховані їх сини, дати знати жінкам, дітям героїв, які віддали життя за Батьківщину». В. Копейкін писав також, що не весь склад екіпажу загинув під час падіння літака.

Першою відгукнулася на кореспонденцію К. Бігун, жителька села Перчунового Новоукраїнського району. Вона повідомила деякі подробиці і, зокрема, вказала, що врятованого льотчика звали Сергієм, прізвище — Святецький, що про нього докладніше може розповісти Галина Шевченко з цього ж села. Прийшов лист і від Люби Ткаченко, секретаря Помічницької міської Ради депутатів трудящих. І ось нарешті довгождана з'їзтка від Галини Шевченко. Наводимо її лист з незначними скороченнями:

«Коли над Добровеличківкою вдруге був обстріляний радянський бомбардувальник, поранений в голову пілот втратив свідомість. Загорілися і почали вибухати баки з паливом. Одним з таких вибухів перед самим зіткненням літака з землею викинуло з машини С. Святецького, і він впав на дерево у садку. Двом іншим членам екіпажу (їх в літаку було троє) врятуватися не вдалося. До палаючої бойової машини одразу ж під'їхали фашисти на мотоциклах. З Добровеличківки прибула санітарна автомашинка, в неї поклали побитого і обпеченого С. Святецького, який не прихворів до пам'яті. В лікарні йому ампутували ногу. Лише на п'яту добу Сергій опритомнів. Вороги вважали його безнадійним і тому кинули напризволяще.

Та радянські люди вирішили будь-що врятувати героя. Ми відвідали льотчика, передали йому дещо.

Вдома я розповіла рідним про льотчика. Як плакали ми тоді: адже й мої брати десь воювали. Тоді ж вирішили перевезти льотчика до нас, хоч це було ризиковано.

І ось почалися довгі дні і ночі боротьби за життя людини. Ми діставали ліки, продукти, щоб підтримати Сергія. Я не відходила від нього ні вдень, ні вночі, вмивала і годувала, як малу дитину. Так промайнуло п'ять місяців. Сергій почав потроху підніматися, ходив з допомогою саморобних милиць. Несподівано нашу сім'ю спіткало лихо: хтось доніс поліцаєм, що ми переховуємо радянського льотчика.

Почалися нальоти, обшуки. Батька катували, ганяли в негоду без одягу по селу. Сергій дуже переживав. Саме тоді, трохи зміцнівши, вирішив він добиратися через лінію фронту.

Довгий час ми нічого не знали про його долю. Аж в 1946 році на нашу сільраду прийшов лист. То Сергій Йосипович Святецький розшукував нас. Ми одразу ж послали щирого листа. Згодом батько й мати поїхали до нього в гості. А торік він побував у нас...

ГАЛИНА Шевченко не назвала імені членів екіпажу. В деяких деталях є розбіжність між даними В. Копейкіна і листом Г. Шевченко. Але важливо, що вона повідомила адресу т. Святецького, і редакція направила йому листа. І ось прийшла відповідь. Членами екіпажу були стрілок старшина Іван Біляк з Хмельницької області і флег-штурман капітан Степан Смирнов, родом з Смоленської області. Точніші адреси не відомі. Очолював екіпаж літака пілот Сергій Йосипович Святецький.

Не все в цій історії відоме. Зокрема, ніхто не повідомив про долю того, хто вистрибував з парашутом (якщо цей факт дійсно мав місце). Редакція звертається до читачів з проханням повідомити про всі відомі їм факти, зв'язані з цим трагічним епізодом періоду Великої Вітчизняної війни.

Середню освіту — заочно

НІНА Лукич, телеграфістка Бобринецької районної контори зв'язку, давно прагнула дістати середню освіту. І все ніяк у неї не виходило. Адже працювати часто доводилося у вечірні зміни.

Порадив Ніні директор Витязівської заочної середньої школи В. Г. Кушча навчатися у заочній школі. Минув час. Для екзамєнів Ніна, як і інші заочники, одержувала відпустку. І нарешті, прийшли екзамени на атестат зрілості. На «відмінно» склала їх молодша працівниця.

Дійсно, дуже зручно навчатися у заочній школі. До неї відчувається тепер великий потяг молоді і навіть літніх людей. Лише в минулому навчальному році понад 60 чоловік закінчили Витязівську заочну середню школу.

Л. ЛИПА.

ДАГЕСТАНСЬКА АРСР. Поблизу селища Уллубій-Аул, поруч урвища Урзеки (Ісінський район) археологи виявили стародавнє місто. Зараз тут веде розкопки наукова експедиція Інституту історії, археології та етнографії Дагестанського ФІЛІАЛУ Академії наук СРСР.

35 років свого життя присвятив археології К. А. Бреде. Він пів розкопки в Криму, на Україні, а зараз трудиться в Дагестані.

На знімку: К. БРЕДЕ оглядає разом із студентами Дагестанського університету О. ДАВУДОВИМ (ліва) і Х. АБДУЛЛАЄВОЮ кріпосну стіну стародавнього міста.

Доки ж так буде?

У нашому селі Ново-гомельському є хороший клуб. Та вся біда в тому, що тут пусто завжди. Не чути вокалістів, не розучують нових мелодій музиканти. Ніхто й не думав організувати гуртки художньої самодіяльності. Люди тільки й приходять до клубу, щоб кінофільм подивитись. А що ж завідувач клубом О. Горюнич? У нього тільки й на думці: аби день до вечора.

Оце якось в суботу оголосив він, щоб молоді прийшла на репетицію. Зійшлося чимало, а О. Горюнич захопив баян і подався у сусіднє село Береславку. Йому потім зауважили, що нехороше так робити. Але за клубом вилазав усіх, та й на тому все й скінчилося.

Хоч би райком комсомолу і районний відділ культури вжили заходів та навчили О. Горюничка, як треба працювати.

М. АКІНШЕВА,
Л. БОНДАРЧУК,
В. КАВЕРІНА,
Н. ПАХНЮК.

Бобринецький район.

Розповідь про дівочу гесть

НА війні доводилось бачити багато могил, але одна вразила мене надзвичайно. Посеред широкого луку, під одиноким могутнім дубом, вся вкрита квітами, з білим безоземним хрестом, вона виділялась здалека.

Можливо, я пройшов би байдуже мимо, але на могильному горбі сиділи дівчата в національних костюмах: в оксамитних жакетах, розшитих квітами і блискітками, в широкіх кольорових спідницях і мережаних сорочках, і співали дуже сумну пісню.

Я підійшов до них. Дівчата підвелися і всі, як одна, опустили донизу очі, поринаючи в пітьму.

На хресті розпеченим цвяхом була випалена епітафія українською мовою. З неї можна було зрозуміти, що тут похована Іовганка Сидорчук, дев'ятнадцяти років. Вона воліла краще вмерти, аніж зганьбити свою дівочу честь, не підкорилась ворогові і залишилась до останнього подиху вірною нареченою своєму нареченому.

Я попросив дівчат розповісти, як вмерла їх подруга. Ось ця розповідь, записана мною біля могили.

...Її вважали найродливішою дівчиною всієї округи. Це визнавали і дівчата, і хлопці, і старі навчені досвідом життя люди. Висока, гнучка, з м'яким волоссям, яке буває тільки у дуже добрих людей, з пухлим рум'яним ротом, вона любила злегка мружити сині очі, і в цьому була якась своя, особлива чарівність. Навіть діти не могли відірвати закоханих очей від прекрасного її обличчя. А яка вона була весела! Любила забави, добре співала, а вже щодо танців — не було в неї суперниць на всій Тернопільщині.

В книгах часто писали про небесну красу. В неї була краса земна, яскрава, що прикрашувала природу. Ніжний голос її проникав в глибоку душу, погляд синіх лукавих очей був чистим і ясним.

Молодь села обрала Іовганку до сільради. Там їй довірили печатки, і вона стала секретарем сільради. Вона була справедлива, і старики з поваги знімали перед нею капелюхи.

У Західній Україні рано виходять заміж. Ще в п'ятнадцять років дала Іовганка слово пастуху Богдану Тернівцю через рік-два стати його дружиною.

В 1941 році пішов Богдан у Радянську Армію, а через два місяці через село, наче градова хмара, пройшли фашисти. Вони не затримувались, і ніхто з них не бачив красуню, що сховалася на горіщі.

А молодість, як завжди, залишалась молодістю. Через рік, вперше за час війни, дівчата зібрались на своє сільське свято. Дівчата були збентежені, сумні і, танцюючи одна з одною, думали про те, що женихи їх далеко, вони нічого не знають про їх долю, і, можливо, не варто було збиратися.

РОЗШТОВХУЮЧИ юрбу людей і солдатів, що квартирували в селі, обминаючи танцюючих дівчат, пробрався вперед гітлерівський офіцер, який давно стежив за красунею-україночку. Він запросив Іовганку на танець. Відмовитися неможливо було, і вона пішла танцювати. Але навіть улюблений нальс не радував її.

Продовжуючи кружляти, офіцер нахилився до маленького дівочого вуха, владно наказав дівчині

ся чимало, а О. Горюнич захопив баян і подався у сусіднє село Береславку. Йому потім зауважили, що нехороше так робити. Але за клубом вилазав усіх, та й на тому все й скінчилося.

Хоч би райком комсомолу і районний відділ культури вжили заходів та навчили О. Горюничка, як треба працювати.

М. АКІНШЕВА,
Л. БОНДАРЧУК,
В. КАВЕРІНА,
Н. ПАХНЮК.

Бобринецький район.

З ХОРОШИМ концертом виступила артистка-бригада Новомиргородського районного Будинку культури перед колгоспниками артіль імені Куйбишева. В програмі були включені українські народні пісні, гурманські, інсценки. Глядачі захопили своєю майстерністю танцюристи М. Шаповалів та В. Сабіщенка, які виконали «Російський переїзд».

Ю. ГАДЖІЄВ.

МЕХАНІЗАТОРИ, тваринники, хлібороби с. Лозоватки, Петрівки, Морозівки Онуфріївського району з радістю зустрічали агіткульбригаду Млиніківської лікарні. А недавно гурткіці цієї лікарні з успіхом виступили на першому районному огляді художньої самодіяльності медичних працівників. Свій виступ колектив почав виконанням «Маршу комуністичних бригад». Млиніківці зайняли на огляді перше місце. Їм були вручені премії.

В. ГАВРИЛЕЦЬ.

ВАЛЕНТИНУ Лугову, яка працює в Бежбайрацькій приклубній бібліотеці, часто можна зустріти на фермі, серед колгоспників у полі. Комсомолка влаштовує голосні читання газет, приносить книги і журнали. Після опублікування проєкту Програми КПРС В. Лугова проводить бесіди, роз'яснює людям величчя завдання, які стоять зараз перед радянським народом.

О. КАЛЬКО.

Рівнянський район.

У ГАРЯЧІ дні життя в Ульяновському районі побували на гастрольх артисти Кіровоградського українського музично-драматичного театру. В сільських клубах і в районі вони поставили II вистав, в тому числі «Іркутську історію», «Четверо під одним дахом», «Весілля в Малинівці».

Б. ЛЕОНІДОВ.

С. БОРЗЕНКО

прийти до нього вночі. Вона заперечливо похитала головою. Він схопив її за плече. Дівчина відсахнулася. І раптом при всіх, сміючись, офіцер поцілував її в губи.

Злим вогнем загорілись примружені очі Іовганки, і всі почули оглушливий, як постріл, ляпас.

Капітан відскочив, наче ужалений, закричав, затулав ногами, а солдати вже в'язали дівочі руки.

Опустили смички старі скрипалі, замовкли берестяні труби, завмерла юрба.

— Ти прийдеш до мене на ніч, — скригнувши зубами, голосно, на весь луг прокричав капітан, почервонівши.

— Я чесна дівчина і нікуди не піду. Ні я, ні мої подруги.

— Ти ще на колінах благодатимеш мене про це... — закричав офіцер.

Іовганка посміхнулася. Подруги її тихо засміялись, прикриваючи долонями рота.

І ТОДІ сталося найстрашніше. Розлютований капітан наказав солдатам затримати натовп, і всі побачили, як до дуба під'їхала вантажна машина. Іовганку із зв'язаними руками поставили на кузов машини так, що не стало видно її маленьких ніжок, і сам капітан натягнув на її шию зашморг. Люди бачили, як тремтіли його товсті пальці.

— Вибирай: або теліпатимешся у зашморгу три дні, або проведеш зі мною три хмільні ночі.

— Я кохаю Богдана, — простогнала дівчина. — О, який він був тут, він би показав вам, як змушували над мирними людьми.

— Дурна, я заберу тебе, я поміщик, в мене багато землі...

Сотні очей дивилися на дівчину, освітлену догораючими променями сонця. Всім було жаль її, наче рідну, і всім хотілося, щоб вона не підкорялась, не здалась, до кінця залишалась гордою, гідною свого чистого кохання. Односельчани мовчали, але Іовганка розуміла їх думки. Якщо вона помре зараз, її ніколи не забудуть. Смерть її навчить боротися з окупантами.

— Краще умри, — голосно сказала Іовганці рідна мати, яка стояла ближче всіх до дочки. — Смерть краще ганьби.

— Ну, відповідай же, — нетерпляче крикнув капітан.

Іовганка плюнула в обличчя офіцерові. Він несамовито закричав. Машина рвонулася, підминаючи колесами траву, і дівчина повисла у зашморгу, повільно повертаючись до юрби, ніби прощаючись, показуючи всім невинне і прекрасне обличчя. Подруги її тут же порвали свої барвисті стрічки, музики кинули на землю інструменти і розтоптали їх ногами, щоб ніколи більше не грати при окупантах.

— А як же капітан? — спитав я.

— Капітана через три дні вбили місцеві партизани. В записній книжці його знайшли довгий любовний список. Туди були вписані італійки, німкені, іспанки, румунки, але жодного імені радянської дівчини там не було, — з гордістю відповіла одна з дівчат.

БЕЗХИТРА розповідь ця нагадала мені легенду, яку я чув від дівчат біля стін Почаївської лаври недалеко від міста Кременця, в перші дні взяття Почаєва.

З душевним трепетом вона розповідала тоді про «Дивне озеро» з цілющою джерельною водою, в якому

(Закінчення на 4-й стор.)

Відповідь ПРО ДІВОЧУ ЧЕСТЬ

(Закінчення).

Ось уже кілька століть під дзвони і пісні купаються дівчата, знаходячи в чистих хвилях нездоланну силу проти обманщиків, насильників, спокусників.

Від них я взяв історію озера. Весною 1240 року хан Батий, зруйнувавши Київ, підійшов з своїми полчищами до світлого Кременця. Не золото і багаті товари вабали сюди татар, їх приваблювали кременецькі дівчата, тонкостанні і блакитнооки, які на весь світ славилися вродою і непорочною поведінкою.

Щоб врятувати любимої своїх дочок від ганьби і наруги, захисники Кременця ховали їх в густому лісі в дерев'яній церкві. Але татари довідалися про це, оточили церкву, запропонували дівчатам здатися на ханську милість.

У ВІДПОВІДЬ на ворогів полетіло гостре каміння, а стріли, пушені ворогами, поверталися назад, вражаючи татар. Розлютовані монгольські воєначальники підпалили храм, сподіваючись викурити димом і одержати в свої руки прекрасних полонянок. І тоді сталося диво. Вдарив грім, із зітханням розступилася сира земля і сховала в своєму череві храм з прекрасними дочками Кременця, а на місці церкви виникло мовчазне озеро з живою водою, що оберігає дівочу честь. Вражені татарські воїни перетворилися в сірі камені і стоять досі на зачарованому березі.

Довго шукав я на карті це озеро і не знайшов, хоча благородна легенда, створена народом, може, допомогла Йовганці Сидорчук сформуванню свій характер.

Спартакіада профспілок завершена

Перемога збірної команди
Російської Федерації

МОСКВА, 17. (ТАРС). Сьома літня всесоюзна спартакіада профспілок завершена. Близько 10 мільйонів чоловік брало участь у попередніх змаганнях спартакіади. 5.000 найсильніших з них вийшли на старт фінальних змагань у Москві. Змагання проводилися з 13 видів спорту і тривали 6 днів.

В загальнокомандному заліку (за результатами, досягнутими збірними командами, колективами фізичної культури підприємств і спортклубів вузів) перше місце зайняла збірна команда Російської Федерації. Вона набрала 367,5 очка. На другому місці збірний колектив Москви — 337,5, на третьому — України — 332 очка, на четвертому — Ленінград — 305 очок, на п'ятому — Білорусії — 258,5, на шостому — Грузії — 242, на сьомому — Казахстану — 200.

Восьме місце зайняли спортсмени Литви — 191,5, дев'яте — Латвії — 182,5, десяте — Естонії — 175,5, одинадцять — Азербайджану — 166,5, дванадцять — Узбекистану — 163 очка, тринадцять — Вірменії — 129 очок, чотирнадцять — Туркменії — 124, п'ятнадцять — Молдавії — 118, шістнадцять — Таджикистану — 116,5 очка, сімнадцять — Киргизії — 68 очок.

Збірна команда спортивних товариств профспілок Російської Федерації зайняла перше місце в змаганнях з плавання, класичної боротьби, важкої атлетики, велосипедного спорту, фехтування, веслування на байдарках і каное. Москвічани були першими в змаганнях з легкої атлетики, гімнасти-

ки і боксу. Представники спортивних товариств профспілок України виграли в змаганнях чоловічих волейболістів і баскетболістів команд. Ленінградці перемогли в змаганнях з стрибків у воду і волейбола (жінки).

Перше місце в турнірі з вільної боротьби завоювали атлети Білорусії. Збірна команда Латвії зайняла перше місце серед жіночих баскетбольних команд.

Серед колективів фізичної культури підприємств, установ і будов змагання проводилися з п'яти видів спорту. Перші місця зайняли: з легкої атлетики — команда Ленінградського державного оптико-механічного заводу, з гімнастики — Московського автозаводу імені Лихачова, з плавання — плавці «Сталінградгідробуду», з велосипедного спорту — гошники Горьковського автозаводу, з важкої атлетики — штангісти Івановського меланжового комбінату.

Колективи спортивних клубів вузів також вступили в п'ять видів спорту. В легкій атлетичній першій були спортсмени Тартуського університету (Естонія), в гімнастиці — Харківська з о педагогічного інституту (Україна), в плаванні — спортсмени Московського вищого технічного училища імені Баумана, у велосипедному спорті — студенти Горьковського педагогічного інституту (РРФСР), у важкій атлетичній — штангісти Харківського гірничого інституту.

В ході фінальних змагань спартакіади 53 спортсмени вперше виконали норматив майстра спорту.

Мужність моряків-полярників

БОРТ КРИГОЛАМА «КАПИТАН МЕЛЕХОВ», 18. (ТАРС). Криголам «Капитан Мелехов» пробивався крізь важкі льоди. На підході до Хатанзької затоки сталося несподіване: зламалась лопать кормового гвинта. Це означало, що корабель уже не зможе забезпечити проведення каравана транспортних суден. «Капітану Мелехову» треба було йти на ремонт.

Але моряки-полярники вирішили економити дорогий час. Вони вивели криголам на розріджену кромку моря Лаптевих і почали ремонт гвинта на плаву.

Сильний штормовий вітер, переміщення криги не раз змушували переривати роботу, шукати зручніше місце. Під лід на глибину 6—7 метрів по черзі почали опускати комсомольці-водолази Володимир Телезюев і Геннадій Лепенков.

Година минала за годиною. Один з моряків-полярників був під водою, а другий у цей час відпочивав на палубі. Загалом 43 години затратили комсомольці на ремонт суднового гвинта. Завдяки їх самовідданій праці криголам «Капитан Мелехов» зміг продовжити проведення суден по заданій трасі.

Літній карпатський пейзаж.
Фото В. КАРЛОВА.

КОЛИСКОВА

Біля немовляти
Мати молода
Пісеньку співає,
Ліжечко гойдає:
— Ой, засни, синочку,
Баю, бай, баю.
Сплять малі зайчата
В травах, у гаю.
Місяць промінні тихий
Кинув на вікно,
І малий горобчик
Також спить давно.
Хай тобі присниться,
Що геолог ти,

Линеш в зорьлоті
У нові світи.
Сильним і сміливим
Ти, синоч, зростеш,
До планет далеких
Трасу прокладеш...
І маля сміється
Ніжно уві сні.
Мабуть, сину сниться
Мамині пісні.

Таїса КОЛІСНІЧЕНКО,
колгоспниця артілі імені
Кірова.
Новоархангельський район.

Прочитайте, це цікаво

Птахи орієнтуються по сонцю

Як орієнтуються птахи? Як знаходять вони дорогу в ті країни, де зимують? Довгий час це було загадкою. Проте нещодавно одержані нові факти, які твердять, що птахи при тривалих перельотах орієнтуються по сонцю.

Про це свідчать, наприклад, дослідження англійського зоолога Д. Метьюза і німецького вченого Г. Крамера. Давно вже помічено, що у багатьох тварин добре розвинене почуття часу. Цей природний хронометр, фізіологічну природу якого ще греба вивчили, вчені умовно називають «ендогенним лічильником часу». Інстинктивно зіставляючи його покази з висотою і положенням сонця (або інших світил), птахи знаходять шлях. Роблять припущення, що навігаційний орган, який незалежно від свідомості птаха примушує його дотримуватися потрібного напрямку, розміщений у «гребінці» — в особливому виступі всередині окавого яблука.

Проводилися такі досліди. Птахів на кілька днів вивискали в лабораторній залі. Промені сонця туди не потрапляли, їх заміняла потужна електrolампа. Вона рухалася в полі зору птахів по тій же орбіті і в ті ж часи, що й справжнє сонце над дахом лабораторії. Потім шлях руху лампи і години «сходу» і «заходу» були змінені. Після того, як птахи звикли до нового положення «сонця», їх відвезли на велику відстань від лабораторії і випустили на волю. Птахи полетіли назад, але попрямували в бік того географічного пункту, де сонце переміщалося в собі по тій же орбіті і в ті ж часи, до яких вони звикли в лабораторії. Введені в оману птахи пробували знайти дім по хибній «адресі», яку механічно запам'ятав їхній мозок.

Інший дослід. Шпаків привчили літати за кормом у певне місце, біля лабораторії. Потім їх посадили в приміщення із штучним сонцем. «Схід» і «захід» сонця спеціально затримали на 6 годин. (Механіку, що управляла пересувною лампою, це було чеська робота). «Ендогенний лічильник часу» шпаків, який настроюється в один ритм з рухом сонця, теж став відставати. Він «показував» тепер час із запізненням на шість годин. Через 18 днів шпаків випустили на волю. По старій пам'яті вони полетіли до кормушок, але... не змогли їх знайти і заблукалися. Шпаків «не врахували», що їх «годинник» відставав на шість годин.

Подібні досліди неодноразово проводилися з поштовими голубами, які, як відомо, добре відшукують дорогу додому. Їх помістили на 6 днів у кімнату із штучним сонцем. Але «сонце» на цей раз «сходило» і «заходило» без певного плану. Закономірний ритм його руху був порушений. В результаті «природний хронометр» голубів вийшов з ладу. Коли їх випустили на волю, вони на якийсь час втратили здатність орієнтуватися і не змогли відшукати дорогу додому.

Звичайно, теорію, з якою ми зараз коротко познайомилися, не можна вважати остаточною доведеною. Є ще немало суперечливих і неясних питань. Наприклад, не зрозуміло, як можуть орієнтуватися по сонцю птахи, що пересікають екватор.

Дослідження однієї з цікавих загадок природи продовжується.

І. АКИМУШКІН.

ШКІЛЬНИЙ РЕЖИСЕР

КОЖНОГО разу, коли афіша сповіщає «Виступають учасники художньої самодіяльності школи», сільський клуб переповнений. Одні приходять просто відпочити, інші — ще й поспілюватися майстерністю дочок чи синів.

Та зовсім недавно підлітняки ще догадувалися, на що здібні школярі. Ті майже не нагадували про себе: не було з чим виходити на сцену. Якоюсь комсомольці школи на зборах запропонували підготувати концерт, зробити виступи в інші села і за одержані гроші поїхати на екскурсію до Києва. Легко сказати: підготуємо. А кому? Адже справжнього керівника, людини з організа-торськими здібностями і відданою мистецтву, немає.

— А Козлітін! — порушив хтось «безнадійні» пошуки. Так керівником художньої самодіяльності школи одностайно затвердили дев'ятикласника Василя Козлітіна, який у комітеті комсомолу веде сектор культурно-масової роботи. Хлопець по-справжньому любить мистецтво і вже навчати цьому й інших.

Гаряче взявся Василь за нову справу. Нові й нові люди прибували у гуртків. «Двійочників» серед них не було. Сам Козлітін став режисером драмгуртка.

З перших кроків молодий керівник створив раду гуртка, в якій один підбирав серед учнів «артистів», інші вишукував репертуарну літературу, а третій — видав книжечки.

На допомогу прийшли також вчителька російської мови й літератури Л. Яковенко і викладач співів О. Чубов.

Почалися дні напруженої роботи. Заняття проводилися три рази на тиждень.

Незабаром відбувся дебют. Він ще раз підтвердив, що у виборі керівника не помилилися.

— А це ж не останній раз? — сумнівалися глядачі.

— Коли прийдете знову? — запитували інші.

На районній олімпіаді ко-

Хвороба відступила

З НОВУ ніч опустилася над Розношеннями. Другу добу не спить, бідається жінка. Та слізьми сину не допоможеш.

— До лікарні треба везти, — підказує хтось із рідних. — Йому ж гірше стає...

Вранці десятирічного Петю Кондратику в тяжкому стані повезли в Ульяновську районну лікарню. Там поставили діагноз: «Стовб'як».

В поєдинок з хворобою вступив колектив працівників інфекційного відділення, яким завідує Парасковія Олександрівна Тимофієва. Двічі з Кіровограда приїтав з спеціальною апаратурою лікар Г. В. Колечкін. Та хворому не стало легше. Сьомий день його мучать корчі, хлопчик майже нічого не їсть і не п'є.

Лікар П. Тимофієва, медсестри Л. Мазур, В. Чорна, Є. Осадчук, М. Ігнатува, санітарки І. Олійник, З. Дяченко оточили Петю магеринським піклуванням, дні і ночі просиджували біля його ліжка. Для лікування були використані найкращі препарати. І хвороба врешті-решт відступила.

Нещодавно Петя повернувся додому. З якою радістю зустріла його мати-доярка колгоспниці імені Катерини Наталія Кондратівна. Хлопчик одужав, бо за його життя боролися лікарі, чуйні люди в білих халатах.

Л. БАЖАТАРНИК.

лектив Підлітняцької середньої школи зайняв одне з перших місць (раніше він був на дев'ятинадцятому). У квітні гуртківці підготували нову концертну програму і розпочали виступи в навколишні села.

Звичайно, не якимись особливими талантами відзначається цей колектив — перш за все, своєю згуртованістю і пристрасною до мистецтва.

Мабуть, для вас не буде таємницею ще й таке визнання: Василь мріє стати учнем театрального училища або культосвітнього технікуму.

В. БУГАЙЧУК,
Д. ЧУБОВ.

Олександрівський район.

ЗМІНА № 8

К ВІТНИ... Це краса, насолода, радість. Саме такі почуття виникають, коли дивіться на барвисту обкладинку серпневого номера журналу «Зміна», де вище ніж кольорове фото Я. Погольського.

В різноманітних матеріалах журналу відображено наше сьогоденне життя. бурхливе і багатогранне. В ній літературі Л. Яковенко розповідає про Василя Герасимчука, молодого голову колгоспу «Комсомолець» на Волні.

Людина знайшла скарб. Не той, що ховають у сейфи. Цей скарб віддають людям, бо це — хліб, овочі, фрукти. Про ентузіастів освіти заплана рички Трубіж пише в документальному оповіданні письменник Михайло Чабаніський.

Художня література представлена в журналі також оповіданням Миколи Іщенко «Чоловік, який...», добірками віршів Олексія Пелажичка та молодого поета з Борислава Є. Титишкіла, віршем Дм. Луценка «Мій Києве».

Журнал відгукується на нові твори мистецтва у сфері літератури рецензією П. Гандзюри на фільм «Пань Миканта Сергіївича», а також великими рецензіями на нові книги М. Чабаніського, Є. Доломанова та В. Сухомлинського.

Фоторисунки розповідають про будівництво Київської ГЕС та про відпочинок студентів на березі Чорного моря.

Т. в. о. редактора
В. КРАМАРЕНКО.

КІНОТЕАТР «МІР». Для дітей «Голуба стріла». Початок о 10 год. ранку. «Жінка у халаті». Початок о 12, 2, 3 год. 50 хв. дня, 5 год. 40 хв., 7 год. 30 хв., 9 год. 20 хв. вечора. Перед початком останнього сеансу додатковий фільм «Люди довгатию думки».

КІНОТЕАТР ІМ. ДЗЕРЖИНСЬКОГО. «Оповідання про юність». Початок о 9 год. 30 хв., 11 год. 15 хв., 1 год. 2 год. 45 хв., 4 год. 30 хв. дня, 6 год. 15 хв., 8 год., 9 год. 45 хв. вечора. На літньому майданчику початок о 8 год. 30 хв. вечора.

КІНОТЕАТР «СІВАШЕНЬ». «Лісова ніч». Початок о 2, 4 год. дня, 6, 8, 10 год. вечора. На літньому майданчику «Доля жінки». Початок о 8 год. 30 хв. вечора. Для дітей «По шуканню веліччю». Початок о 10, 11 год. 20 хв., 12 год. 40 хв. дня.

КІНОТЕАТР «ХРОНІКА». Документальний фільм «Коли цвітє сокура». Демонструється без перерви з 10 год. ранку до 8 год. 30 хв. вечора. Художній фільм «Пам'ять серця». Початок о 9 і 10 год. 50 хв. вечора.

м. КІРОВОГРАД, вул. ЛУНАЧАРСЬКОГО, 30.
Телефон: редактора — 66-12, відповідального секретаря — 60-14, відділів — 60-24.
Газета виходить у середу, п'ятницю і неділю.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ, Г. Кіровоград.

Кіровоградська обласна друкарня ім. Г. М. Димитрова Облвидав, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 30.

БК 00693. Зам. № 5545. Т. 27.000.